מסורת הש"ס

א. ירושלמי מעי"ש ג,ב. פסחים א,ו. שם א,ח.

ב. בבלי סוכה נד,ב (בשינויים).

גרסות

אב הטומאה דבר תורה בכתי"מ: **דבר תורה אב הטומאה.**

מדבריהם בכתי"מ: **דרבנן.**

לא הוו רבנן אלא על דבר קפרא בכתי"מ: **לא הדר ביה רבנן אלא על הדא דבר קפרא.**

בגין דרבי שמעון אמר בכתי"ל: **בגין רבי שמעון דרבי שמעון אמר.**

משתלחין חוץ לשלש מחנות בההגר"א: **אין מביאין לשלש מחנות.**

איבורי התמיד בכתי"מ: **אימורי תמיד.**

במערב בכתי"מ ובדפו"ר: **במזרח.**

במזרח בכתי"מ ובדפו"ר: **במערב** ובדפו"ק: **במזבח.**

על כרכוב המזבח (למטה) מלמעלן בכתי"מ ובדפו"ר: **מתחת כרכוב המזבח מלמטן.**

חיים

כבש המזבח

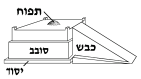

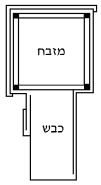

ר' אליעזר אומר: זה **שנטמא באב הטומאה, בין** שנטמא **בפנים בין בחוץ — ישרף בחוץ.** שכיון שטומאתו חמורה אין להכניסו לעזרה ולא להשהותו שם לאחר שנכנס. ואילו **זה שנטמא בולד הטומאה, בין** שנטמא **בחוץ, בין בפנים — ישרף בפנים,** שכיון שטומאתו קלה אפשר להכניסו לעזרה כדי לשורפו בפנים. ואילו **ר' עקיבא אומר: מקום טומאתו שם שריפתו** בכל מקרה. שאם נטמא בפנים, בין אם נטמא באב הטומאה, בין אם נטמא בולד הטומאה — הריהו נשרף בפנים,

ואם נטמא בחוץ — הריהו נשרף בחוץ

א גמרא במשנה הזכירו אב הטומאה וולד הטומאה. ומביאים כי נחלקו אמוראים בפירוש הדברים במשנתנו. **בר קפרא אמר: "אב הטומאה"** האמור במשנתנו הוא דבר הטמא **דבר תורה, וולד הטומאה** הוא דבר הטמא **מדבריהם,** מדברי חכמים. **ר' יוחנן אמר: בין זה בין זה,** בין "אב הטומאה" ובין "ולד הטומאה" האמורים במשנתנו — הם דברים הטמאים **מדבר תורה.** ומקשים: **וקשיא** [ולפי זה קשה] שיטתו **דר'** [של ר'] **יוחנן על** שיטתם **דבית** [של בית] **שמאי,** שכן שנינו במשנתנו **שבית שמאי אומרים: הכל ישרף בפנים** חוץ מבשר **שנטמא באב הטומאה בחוץ,** ולשיטת ר' יוחנן **מה** ההבדל **בין** בשר קדשים שנטמא **באב הטומאה בחוץ, מה בין** זה שנטמא **בולד הטומאה בחוץ,** שהילקו בית שמאי במקום שריפתם, הרי **זה וזה,** הן "אב הטומאה" והן "ולד הטומאה" האמורים במשנתנו, **לא דבר תורה הוא?** ומוסיפים להקשות: **ואפילו על** שיטתם **דבית** [של בית] **הלל** וכי **לא מקשייא** [אין זה קשה]? שהרי במשנתנו **בית הלל אמר: הכל ישרף בחוץ חוץ מה שנטמא בולד הטומאה בפנים,** ולשיטת ר' יוחנן **מה** ההבדל **בין** בשר קדשים שנטמא **בולד הטומאה בפנים, מה בין** זה שנטמא **באב הטומאה בפנים?** ומדוע חילקו בית הלל במקום שריפתם וכי **זה וזה לא דבר תורה הוא?** ומעירים: **לא הוו** [היו דנים] **בה רבנן** [חכמים] בפירוש המשנה לשיטת ר' יוחנן **אלא על** פי שיטתו של **בר קפרא, וקשיא** [וכך קשה] לדבריהם אף מדברי **בר קפרא על** שיטתם **דבית** [של בית] **שמאי.** ששנינו במשנתנו **שבית שמאי אומרים: הכל ישרף בפנים, חוץ** מבשר קדשים **שנטמא באב הטומאה בחוץ,** ולשיטת בר קפרא **מה בין** בשר שנטמא **באב הטומאה בחוץ בין** אם נטמא **בפנים?** וכי לשיטתו **זה וזה לא מדברי תורה הוא?** ומדוע אם כן חילקו בית שמאי במקום שריפתם? ומתרצים: הסיבה שחילקו בית שמאי היא **בגין** [משום] הדברים **שר' עקיבא אמר** במשנתנו **שבמקום טומאתו שם תהא שריפתו,** ובית שמאי קיבלו סברה זו. אכן אין בית שמאי סבורים לגמרי כר' עקיבא, שלדעתם הנטמא באב הטומאה שטומאתו מן התורה אם נטמא בחוץ מפני שלטומאתו חמורה אין מכניסים אותו לפנים לשורפו, ואולם הנטמא בולד הטומאה שטומאתו רק מדברי חכמים מכניסים אותו לשורפו בפנים אף שנטמא בחוץ. ואילו לדעת ר' עקיבא גם הנטמא בולד הטומאה כיון שנטמא בחוץ אין מכניסים אותו לפנים כדי לשורפו.

וממשיכים להקשות לשיטת בר קפרא: **ואפילו על** שיטתם **דבית** [של בית] **הילל** וכי **לא מקשייא** [אין זה קשה]? שהרי **בית הלל אמר** במשנתנו: **הכל ישרף בחוץ, חוץ** מבשר קדשים **שנטמא בולד הטומאה בפנים,** ולשיטת בר קפרא **מה** ההבדל **בין** בשר קדשים שנטמא **בולד הטומאה בפנים** אם נטמא **בפנים בין** אם נטמא **בחוץ,** וכי **זה וזה לא מדבריהם** (מדברי חכמים) **הוא?** ומשיבים: הסיבה שחילקו בית הלל היא **בגין** [משום] הדברים **שר' שמעון אמר: מאכלו ומשקו של מצורע משתלחין חוץ לשלש מחנות,** מחנה שכינה (המשכן), מחנה לויה (מקום חניית בני שבט לוי מסביב למשכן), ומחנה ישראל (מקום חניית שאר שבטי ישראל), כדין המצורע עצמו, שאם נטמאו מאכלו או משקהו בחוץ אין יכול להכניסם בפנים. ולסברה זו אפשר שהוא הדין גם בבשר שנטמא, שלדעת בית הלל אף שטומאתו רק מדברי חכמים, כיון שנטמא בחוץ אין יכולים להכניסו בפנים כדי לשורפו (אף שאם נטמא בפנים יכול להשאירו שם כדי לשורפו שם).

ב הלכה ד משנה כשבאים להקטיר את **איברי** עולת **התמיד** לא היו הכהנים המביאים אותם להקרבה מניחים אותם מיד על גבי המערכה שעל גבי המזבח, אלא היו **ניתנין** תחילה על גבי כבש המזבח **מחצי כבש ולמטה** (בשש עשרה אמות התחתונות של המזבח, שאורכו כולו שלושים ושתים אמות) **בצד מערב** שלו. איברים **של** קרבנות **המוספין** של שבת ויום טוב **ניתנין מחצי כבש ולמטה בצד מזרח** שלו. מוספים **של ראשי חדשים ניתנין על** חלק המזבח הנקרא **כרכוב המזבח** (ופי שיבואר בגמרא) **מלמעלן** (מלמעלה).

והלכה אחרת: חובת מתן מחציות **השקלים** בכל שנה והבאת **הביכורים** לירושלים **אינן נוהגין אלא בפני הבית** (בזמן שבית המקדש קיים), שעניינם קשור לבית המקדש ואין להם משמעות כשאין בית המקדש קיים, **אבל מעשר דגן** (ושאר פירות) **ישרף בפנים** — דכיון דטהור מדאורייתא, אפילו נטמא בחוץ יש לקיים בו שריפתו בקדש.

גמרא ולד הטומאה — היינו שנטמא בטומאה דרבנן. **זה וזה לא דבר תורה** — בתמיה. וכיון דמדאורייתא טמא — אין להכניסו לעזרה, הואיל ולא היה פסולו בקודש. **לא הוו רבנן** — לא פלפלו חכמים בדברי רבי יוחנן, דלרבי יוחנן לא קשיא, דאב הטומאה חמירא. אבל מולד הטומאה הקילו בה. אי נמי: לא פלפלו חכמים בדברי רבי יוחנן, דודאי קשיא. אלא בדברי בר קפרא דקדקו. ומשני: **בגין דרבי עקיבא** — בשביל טעמו של רבי עקיבא, דקאמר: מקום טומאתו שם שריפתו, הכי נמי קאמרי בית שמאי באב הטומאה: ישרף בחוץ, אבל בולד הטומאה — ישרף בפנים, כיון דמדבריהם הוא — ישרף בפנים, ששריפתו בקדש. **בגין דרבי שמעון וכו'** — בשביל הא דאמר רבי שמעון דמשלחין אפילו אוכלין טמאין לחוץ, הלכך כל מה שנטמא בחוץ אין מביאין אותו לפנים.

הלכה ד משנה מחצי הכבש ולמטה במערב

— כהנים הזוכים בפייס באברי התמיד להעלותם, לא היו מעלים אותם בפעם אחת, אלא נותנים אותם על הכבש, והולכים ללשכת הגזית לקרוא את "שמע", ואחר כך חוזרין ומקריבין האברים על גבי המזבח. הכבש ארוך שלושים ושתים אמה, ומחציו ולמטה נותנין אותן, ורוחב הכבש שש עשרה אמה, ובחציו של צד מערב היו נותנים אותן. **ושל ראש חדש על כרכוב המזבח** — בגמרא מפרש. **אינן נוהגין אלא בפני הבית** — שקלים — משום דצורך קרבן נינהו, וכיון שאין קרבן — אין שקלים. ובכורים — דכתיב "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך" — בזמן שיש בית — יש ביכורים, אין בית — אין ביכורים. **אבל מעשר דגן וכו'** — נוהגין בפני הבית, דקדושת הארץ לא בטלה.

תקלין חדתין

ישרף בפנים — דכיון דטהור מדאורייתא, אפילו נטמא בחוץ יש לקיים שריפתו בקדש.

גמרא בר קפרא אומר: דבר תורה אב הטומאה ולד הטומאה מדבריהם — דמוקי מה דאמר במשנה אב הטומאה ודאי דאורייתא, אבל ולד הטומאה — היינו בדרבנן, כגון שנגע במשקין דמדאורייתא, אין אוכלין ומשקין מטמאין כלי, שאין אוכל נעשה אב הטומאה. ורבנן גזרו שיהא משקין מטמאין כלי משום משקה זב וזבה שהן אב הטומאה, כגון רוקו ומימי רגליו. וזה הבשר נגע בולד הטומאה דרבנן זה, דמדאורייתא לא הוי אפילו ולד הטומאה, דאין כלי נטמא ממשקין הנזכרים לעיל. והא דנקט אב הטומאה דאורייתא — היינו דכל אב הטומאה דאורייתא. אי נמי: משום דאיכא אב הטומאה דרבנן, כגון מעת לעת שבנדה ובית הפרס וארץ העמים. **בין בזה כו'** — דולד הטומאה היינו שנגע הבשר בכלי שנגע במשקה זב וזבה שהוא ולד הטומאה דאורייתא, והוי הבשר שני, שהכלי שהוא ראשון לטומאה אם נגע באוכל עשהו שני. **זה וזה לא דבר תורה הוא** — בתמיה. הא לרבי יוחנן גם ולד הטומאה דבר תורה היא, וממה שלמד לבית שמאי אב הטומאה מולד הטומאה. ופריך: **ואפילו על דבית הלל** — מי לא קשיא לרבי יוחנן. **לא הוו בה רבנן** — לא שקלי וטרי רבנן, אלא לפרושי משנה אליבא דבר קפרא. **מה בין אב הטומאה בין בחוץ כו'** — וקשיא לבר קפרא. **בגין דרבי עקיבא** — דרבי אליעזר קושטא דקאמר בסיפא בין בפנים כי קושיין, אבל רבי עקיבא סבירא ליה מקום טומאתו שם שריפתו. וטעמיה: דולד הטומאה משום דהוי טהור מדאורייתא, דולד הטומאה דרבנן איירי כאן, ולכך ישרף בפנים מקום טומאתו. **בגין דרבי שמעון. הכי גרסינן: דרבי שמעון אמר אוכלין ומשקין של מצורע אין מביאין לשלשה מחנות** — ולהכי מה שנטמא בחוץ אף בולד הטומאה דרבנן אין מביאין לפנים. ורבי שמעון זה לא מצאתי מקומו. ונראה דרבי שמעון לטעמיה אזיל, דבספרק קמא דכלים בתוספתא רבי שמעון אומר: כשם שאין זבות ונדות ויולדות נכנסין להר הבית, כך משכבן ומושבן כיוצא בהן. והכי נמי במצורע אוכלין ומשקין שלו, שנטמאו ממנו. וגירסת הספרים "משתלחין" שיבושא. דאם כן, אף בולד הטומאה בפנים ישרף בחוץ מהאי טעמא! ועוד, שילוח אוכלין ומשקין מאן שמעת ליה.

משנה מחצי כבש ולמטה במערב — כהנים הזוכים בפייס באיברי התמיד להעלותם לא היו מעלים אותן בפעם אחת, אלא נותנים אותן על הכבש, ומחציו ולמטה נותנין אותו. שרוחב הכבש שש עשרה אמה, ובחציו שלצד מערב היו נותנין אותן. **ושל ראשי חדשים על כרכוב המזבח** — בגמרא מפרש. **השקלים כו' בפני הבית** — שקלים — משום דצורך קרבן נינהו, וכשאין קרבן אין שקלים. **וביכורים** — דכתיב "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך" — בזמן שיש לך בית, יש לך ביכורים כו'. **מעשר דגן כו'** — דקדושת הארץ לא בטלה.

עיונים

מחצי כבש ולמטה יש מהראשונים שהסבירו שניתנים האברים דוקא בחציו התחתון של הכבש משום שלאחר הקטרת הקטורת היו שבים הכהנים ומעלים את האברים מהכבש למזבח, ואילו היו האברים נתונים כבר בחציו העליון של הכבש לא היתה ניכרת הולכה זו שמן הכבש למזבח. ועוד אמרו, שאילו היו האברים מונחים בחלקו העליון של המזבח, קרוב למקום ההקרבה, עלול היה הדבר להביא שיטעו ויקריבו אותם (שלא כדין) קודם הקטרת הקטורת (המפרש). והאחרונים דנו בשאלה אם הולכת האברים בכבש עצמו הריהי מכלל עבודת ההולכה או מכלל עבודת ההקרבה (גרי"ז, חזו"א).

והביכורים מצות הביכורים נזכרה במספר מקומות בתורה בקיצור, ועיקרה בספר דברים (בפרק כו). ודיני המצוה נתבארו בהרחבה במסכת ביכורים (במשנה ובתלמוד הירושלמי).

עיקרה שאדם מביא כמתנה ראשונה (לפני תרומה ומעשר) מביכורי המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, ומעלה אותם לירושלים, ושם מניפם הכהן עם הבעלים לפני המזבח, ובעל הביכורים קורא עליהם את מקרא הביכורים (המובא בספר דברים כו, ה—י) ואחר כך נותן את פירות הביכורים לכהן. ובמשנה מבואר שיש מקרים בהם אדם מביא את הביכורים אבל אינו קורא את הקריאה עליהם, משום שיש דברים הכתובים במקרא זה ואינם נוגעים לו.

מעשר דגן בבבלי (יבמות פא,א) הובאה מחלוקת לגבי תרומה בזמן הזה אם היא מן התורה או מדרבנן. ומחלוקת זו היא מחלוקת קדומה מאד, ושרשה עוד בדברי התנאים. ובאופנים השונים קיימת מחלוקת זו גם בין האמוראים וגם בין הראשונים. ויש שסברו כי הדעה שתרומה בזמן הזה דרבנן מבוססת על ההנחה כי בכלל בטלה מדאורייתא קדושת ארץ ישראל בכל העניינים, אלא שדינם כדברי סופרים שקיבלו על עצמם להמשיך ולקיים את המצוות התלויות בארץ. אכן, גם לפי שיטה זו אין לשון הגמרא "בזמן הזה רשוק" (ראה יבמות שם) מדוייקת, משום שקדושת הארץ לגבי דין תרומות ומעשרות כנראה אינה תלויה בקיומו של בית המקדש, אלא בזה שיהיו רוב ישראל בארץ ישראל. ולפי שיטה זו (כמבואר ברמב"ם) אף בימי בית שני לא נהגו תרומות ומעשרות בארץ ישראל מדין תורה, אלא ישראל הם שקיבלו על עצמם לקיים דיני התרומות (וראה בנחמיה פרק ט. וכבר נשאו ונתנו בתלמוד בשאלה: מה בדיוק אפשר להוכיח מפרק זה).

אורח ההלכה

בשר קדשי קדשים שנטמא מצות עשה לשרוף את כל הקדשים שנטמאו, שנאמר: "והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף", והיכן מקום שריפתם? אם שנטמא בפנים, שורפים אותו בפנים, ואם נטמא בחוץ שורפים אותו בחוץ, בין שנטמא באב הטומאה, בין שנטמא בולד הטומאה כר' עקיבא. (רמב"ם ספר עבודה הלכות פסולי המוקדשין פי"ט ה"א, שם ה"ז).

איברי התמיד ניתנין מחצי כבש ולמטה וכו' איברי התמיד ניתנים מחצי כבש ולמטה במערבו, ושל מוספין היו ניתנים מחצי כבש ולמטה במזרחו, ושל ראשי חדשים ניתנים על גבי המזבח מלמעלה בין קרן לקרן במקום הילוך רגלי הכהנים כדי לפרסם שהיום ראש חדש. במשנה. (רמב"ם שם הלכות תמידין ומוספין פי"ו ה"ט).

השקלים... אינן נוהגין אלא בפני הבית השקלים אינם נוהגים אלא בפני הבית. במשנה. (רמב"ם ספר זמנים הלכות שקלים פ"א ה"ז).

והביכורים אינן נוהגין אלא בפני הבית אין מצות הבאת הביכורים נוהגת אלא בפני הבית ובארץ ישראל בלבד. במשנה. (רמב"ם ספר זרעים הלכות ביכורים פ"ב ה"א).

מעשר דגן התרומות והמעשרות נוהגים מן התורה (ורק בארץ ישראל) בין בפני הבית בין שלא בפני הבית. במשנה. (רמב"ם ספר זרעים הלכות תרומות ומעשרות פ"א ה"א).

שפע למד את עמי www.hashefa.co.il © כל הזכויות שמורות. להסדרת אישור שימוש בתכנים נא לפנות לדוא"ל info@hashefa.com

קרבן העדה

מעשר בהמה – צריך להפריש העשירי. **המקדיש שקלים וביכורים** – בזמן הזה. **ביכורים אינן קדש** – דכתיב בהו בהדיא "תביא בית ה'" – אין שם ביכורים חל עליהן שלא בפני הבית.

גמרא **מי קודם** בהקרבתן, אם שתיהן לפניו. **חייליה דרבי ירמיה** – כלומר, כוחו וראייתו דרבי ירמיה מהא. **שירו של ראש חודש קודם** – וסבר רבי ירמיה דהוא הדין קרבן ראש חודש קודם. **אמר רבי יוסי** – שאני התם דלכך שיר של ראש חודש קודם כדי לפרסם שהוא ראש חודש, אבל קרבן שבת קודם לראש חודש. **הא שקלים קדשי** – מודה רבי שמעון אם אומר "ביכורים קדש" שהן קדש. **הגר בזמן הזה** – אף על גב דליכא מקדש – צריך שיפריש רובע דינר לקינו, דלכשיבנה בית המקדש יביא קן. דגר צריך קרבן, ובפחות מרובע לא מצי להפרישו, דאין מצוי קן בפחות מרובע. **מפני התקלה** – שמא יהנה ממנו. **ואין מחרימין** – דחרם הוא קדשי קדשים, דכתיב "כל חרם קדש" וגו'. **הבהמה תעקר** – דלא ליתי בה לידי תקלה. **והיא מתה מאיליה** – ברעב. **עבר והקדיש** – מהו שיהיה קדש? **הכא** – גבי קן של גר את אמר אם עבר וקדשו קדש, והכא גבי שקלים את אמר לא קדשו?! ולרבי שמעון בן יהודה דלעיל פריך.

תקלין חדתין

מעשר בהמה – ברישא פרק בתרא דבכורות אמרו שביטלוהו מפני התקלה. **המקדיש שקלים וביכורים** – דאינם נוהגים אלא בפני הבית, אם הפרישן שלא בפני הבית – קדשי. לשון רבינו הגאון נראה כפירוש ראשון של הרע"ב דמפריש קאמר, מדלא נקט אלא הני תרתי. **"ביכורים קדש" אינן קדש** – כיון דבהדיא כתיב בהו "תביא בית ה' אלהיך", אפילו הפרישן בדיעבד – לא קדשי, ואין שם ביכורים חל עליהן שלא בפני הבית.

גמרא **איזהו כרכוב המזבח** – פרישית לעיל פרק ששי הלכה חמישית. **מוספי שבת כו'** – קאי אמשנה שהזכיר מוספי שבת וראש חדשים. ושואל: איזה מהן קודם להקרבה כשחל ראש חודש בשבת. **חייליה דרבי ירמיה** – ראייתו. **כדי לפרסמו כו'** – הכי מתרץ לה רבי ירמיה בבבלי סוכה: דהאי חשיבותא עבדינן להיכרא, שיכירו הכל דפשיטא להו לבית דין שקדשוהו וכלהו, ולא יגמגם לב אדם עליו, דרוב בני אדם לא ראו חידוש הלבנה. וזהו דוקא בשיר, מה שאין כן לענין הקרבה כו' "כל חודש כו'". כיצד הוא עושה כו' – שיר ראש חודש קודם שיר שבת. וגירסת הספרים שיבוש המוכח. **הא שקלים קדשי רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון כו'** – פליג אתנא דמשנה בשם רבי שמעון. **תני** – במסכת כריתות (ט,א). **רביעית כסף** – רובע דינר. דלכשיבנה בית המקדש יביא קן. דאמרינן דצריך קרבן, וקרבן בפחות מרובע לא אפשר להפרישו, דאין מצוי קן בפחות מרובע, כדאמרינן במשנה "ועמדו קינין בארבעתים", אבל פחות אי אפשר. **מפני התקלה** – שלא יהנה ממנו. **אין מקדישין ואין מחרימין** – דחרם הוי קדש כהקדש, דכתיב "כל חרם קדשי קדשים". **תעקר** – דלא ליתו בה לידי תקלה. **לים המלח** – משום דבעי שחיקה בשאר נהרות, ובים המלח מטיל בעיניה לכן אמר ים המלח. **עבר והקדיש** – גבי רביעית כסף דגר, אם עבר והקדיש לאחר שבטלה רבן יוחנן בן זכאי. **מאי** – אם קדש בדיעבד ודינן כדין הקדש וחרם דתנן המעות יוליכו לים המלח, או לא חל שם הקדש עלייהו. **מן מה דאמר מפני התקלה** – משמע דלא בטלה אלא מפני התקלה, אבל בדיעבד קדשה. **ענתודריא** – שם מקומו. **הכא את**

מעלה. ומסבירים: **מהו מפני התקלה?** כלומר, היכן ראינו שחששו חכמים לתקלה כגון זו? "ערכי עלי" או ערך פלוני עלי"), **ולא מחרימין** (נדרי חרמים, וכגון שאומר על דבר מסויים "הרי זה חרם"), **ולא מגביהין** (מפרישים) **תרומות ומעשרות בזמן הזה** שאין בית המקדש קיים, שכן יש חשש לתקלה, שיבואו להנות מאחד מאלו ונמצאו מועלים. **ואם** עבר **והקדיש** אם המלח, או לא חל שם הקדש עלייהו. **מן מה** היא עקירה זו? — מכניסה למקום גדור **ונועל בפניה הדלת והיא מתה מאיליה** מרעב, **והמעות שהקדיש יילכו** לאיבוד **לים המלח.**

שנינו שר' יוחנן בן זכאי כיטל את חובת הגר להפריש קן לקרבנו מפני תקלה. ושואלים: אם **עבר** הגר על הוראת ר' יוחנן בן זכאי **והקדיש** האם הקדוש הקדש? ואומרים: ניתן לפשוט את השאלה מן **מה** [ממה] **שאמר ר' שמעון** באותה הברייתא: **ביטלה רבן יוחנן בן זכאי מפני התקלה, הדא אמרה** [זאת אומרת] שביטל ר' יוחנן רק את החיוב, ואולם אם **עבר והקדיש — קדשו** בכל זאת. ומעירים: **— כהדא דתני** [כזו ששנינו בברייתא]: **אין מקדישין ולא מעריכין** (נדרי ערכין, וכגון שאומר "הרי זה חרם"), **ולא מגביהין** (מפרישים) **תרומות ומעשרות בזמן הזה** שאין בית המקדש **שירו של שבת ושירו של ראש חודש** ראש חדש שחל להיות בשבת השירה של ראש חדש רוחה את השירה של שבת, כדי לפרסם שהיום ראש חדש. כר' ירמיה. (רמב"ם ספר עבודה הלכות תמידין ומוספין פ"ו ה"י). **מוספי שבת ומוספי ראש חודש** כאשר חל ראש חודש בשבת מקריבים תחילה את מוסף השבת ורק אחריו את מוסף החדש, שכל התדיר מחבירו קודם את חבירו. כר' יוסה. (רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פ"ט ה"ב). **גר בזמן הזה** גר בזמן הזה יטבול ויטמל, ולכשיבנה בית המקדש יביא קרבנו. שהלכה כרבן יוחנן בן זכאי (וברבי שמעון בברייתות ט,א) שאינו מפרש רובע לקינו, ומכל מקום ודאי לכשיבנה בית המקדש יביא קרבנו (מ"מ). (רמב"ם ספר קדושה הלכות איסורי ביאה פי"ג ה"ז). **אין מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין** אין מקדישים ולא מעריכים ולא מחרימים בזמן הזה שאין בית מקדש בחזקאינו כדי לחזק את בדקו. ואם הקדיש את הערך או החרים, אם היתה זו בהמה — נועל את הדלת בפניה עד שתמות מאליה. ואם היו פירות או כסות או כלים — מניחים אותם עד שיירקבו. ואם היו מעות או כלי מתכות — ישליכם לים המלח אם לים הגדול כדי לאבדם (אם אינו רוצה לפדותם, אבל אם רוצה לפדותם, יפדה אותם בפרוטה, ויוליך פרוטה זו לאיבוד לים המלח. (ראב"ד). (רמב"ם ספר הפלאה ערכין והחרמין פ"ח ה"ח).

ומעשר בהמה וקדושת בכורות בהמה **נוהגין בין בפני הבית, ובין שלא בפני הבית.** ואף שבזמן שאין המקדש קיים אי אפשר להקריב את מעשר בהבהמה והבכורות, ממתינים עד שיפול בהם מום ובנפילת מום בהם הריהם מותרים באכילה. **המקדישין שקלים** למצות מחצית השקל ופירות למצות **ביכורים** בזמן הזה — **הרי זה קודש,** והשקלים אסורים בהנאה כמעות הקדש, והפירות אסורים באכילה (ויותרים אצלו עד שייריקבו). **ר' שמעון אומר:** המפריש פירות בזמן הזה ומקדישם לביכורים, וכגון **שאומר "ביכורים** אלו יהיו **קודש"** — אין חלה עליהם קדושת ביכורים ולפיכך **אינן קודש.**

ג גמרא

שנינו במשנה שאת אברי מוספי ראשי החודשים מניחים על כרכוב המזבח. ומבארים: **איזהו כרכוב המזבח?** — רצועה ברוחב **אמה** על גג המזבח הנמצאת **בין קרן לקרן,** שהיא **מקום הילוך רגלי כהנים** על גג המזבח בזמן עבודתו. ואגב כן שואלים: כשחל ראש חודש בשבת וצריך להקריב גם **מוספי שבת** וגם **מוספי ראש חדש,** מי מהם מוקרב **קודם? ר' ירמיה סבר מימר** [חשב לומר] שכאשר צריכים להיקרב **מוספי שבת** וגם **מוספי ראש חדש — מוספי ראש חדש קודמין.** ומעירים: **חייליה** [כוחו] **של ר' ירמיה,** כלומר, הסיוע לשיטת ר' ירמיה הוא **מן הדא** [מזה], ממה ששנינו בברייתא: כאשר חל ראש חודש בשבת וצריכים הלוים לשיר בזמן הקטרת נסכי קרבן התמיד של שחר ונסכי התמיד של בין הערביים את **שירו של יום השבת ושירו של ראש חדש — שירו של ראש חדש קודם,** ולכאורה כך הוא אף דין קרבן המוסף, ששל ראש חודש קודם לזה של שבת. **אמר ר' יוסה: שגייה היא תמן** [שונה הוא הדין שם] בענין שיר הלוים, שכן **אמר ר' חייא בשם ר' יוחנן:** הטעם שמקדימים את השיר של ראש חודש לזה של שבת הוא, **כדי לפרסמו** את היום הזה **ולהודיע** לכל **שהוא ראש חדש,** שכיון שראש החודש נקבע על פי בית דין, יש לפרסם לכל שקידשו בית דין את החודש, אבל את השבת אין צריך לפרסם. **כיצד היה עושה? שוחט** היה את **מוספי השבת ואומר עליהן** הלוים את **שירו של ראש חדש.** ומה טעם עשה כן? שמאחר וכלל הוא ששירו של שבת ושירו של ראש חודש — שירו של ראש חודש קודם, **ברם הכא** [אבל כאן] בענין הקרבת המוספים למזבח **מוספי שבת ומוספי ראש חדש — מוספי שבת קודמין, על שם** (משום) הכלל **"כל התדיר מחבירו קודם את חבירו".** ולכן אמרו חכמים שיקריב תחילה את מוסף השבת ולאחריו ישירו הלוים את שירו של ראש חודש.

ד

שנינו במשנה שהמקדיש **שקלים וביכורים** בזמן הזה, לדעת התנא קמא הרי זה קודש, ולדעת ר' שמעון האומר בזמן הזה על פירות חולין "ביכורים קודש" — אינם קודש. ומעירים עוד: **הא** [הרי] אם הוא אומר בזמן הזה על **שקלים** של חולין שהם קודש — **קדשו** [הם מתקדשים] אף לדעת ר' שמעון. ומעירים: אף שמדברי המשנה משמע שר' שמעון מודה בענין זה לתנא קמא, שנינו **שר' שמעון בן יהודה משום** (בשם) **ר' שמעון** אומר: **בין אלו,** הביכורים, **ובין אלו,** השקלים, **לא קדשו.**

וכיון שעוסקת הגמרא בענין הקדש בזמן הזה, מביאים עוד כי **תני** [שנייה ברייתא]: כיון שגוי המתגייר בזמן שבית המקדש קיים צריך להביא קרבן עולה של שני תורים או שני בני יונה ("קן"), **גר** (גוי המתגייר) **בזמן הזה** שאין בית המקדש קיים, **צריך להביא** (להפרישו) **לקינו ריבעית** (רבע דינר) **כסף,** שזהו הסכום הקטן ביותר שניתן לקנות בו קן (שני עופות, תורים או בני יונה). כי הגר צריך להביא בין השאר גם קן לקרבן, שמאחר שבימינו אין קרבן — לפחות שיפריש את הכסף שיהיה ראוי לקרבן. **אמר ר' שמעון: ביטלה רבן יוחנן בן זכאי** את ההלכה הזו **מפני התקלה,** שמא יהנה ממעות אלו המצויים אצלו, ויעבור על איסור **מוספי שבת ומוספי ראש חודש** ואף שמשנה מפורשת היא בזבחים (פ"י מ"א) שמוספי שבת קודמים למוספי ראש חודש משום הכלל" שהתדיר מחבירו קודם לחבירו. ואיך נסתפקו בענין זה בגמרא כאן, ויותר מכך, לשיטת ר' ירמיה אף מוספי ראש חודש קודמים — כתבו המפרשים שר' ירמיה סבור שהברייתא ממנה הוא מוכיח את שיטתו חלוקה על המשנה בזבחים, ויש איפוא מקום לספק, ואף לומר שמוספי ראש חודש קודמים (ר"ש סירילאו. שיירי הקרבן).

גר בזמן הזה צריך להביא קינו ריבעית כסף שאין קן בפחות מרובע דינר (ראה כריתות י,ב). ודווקא בגר **איזהו כרכב המזבח** כפי שמבאר רש"י בזבחים (סב,א), מחלוקת זו עוסקת בשאלה מהו אותו כרכוב האמור במזבח של משה. ומשמעותו של כרכוב לפי רש"י היא סובב, וליתר דיוק חריץ הסובב מבנה בלשהו, ועשוי בדרך כלל לנוי. וכן משמע מפירוש רש"י על התורה, שלדעתו של ר' יוסי בר' יהודה (שם) שהיה חריץ כזה בגובה אמה מעל אמצע המזבח, ומתחתיו היתה מעין רשת בגובה אמה. ואילו לדעת רבי (שם), אין מדובר בחריץ, אלא בפיתחים שנעשו סביב המזבח באותו מקום. אך יש שהסבירו כי דווקא לדעתו של רבי הכוונה היא לקישוט, אך כותנתו של ר' יוסי בר' יהודה אינה לכרכוב של נוי, אלא לסובב שעליו מהלכים הכהנים (ראה להלן). וראה גם במה שהסבירו מפרשי התורה בעניינו של הכרכוב).

בין קרן לקרן לפי רש"י בזבחים (סב,א), בכל מקרה יש להבין כרכוב במובן של חריץ. שקע שמסתיים בבליטה בצידו, ומשום כך הוא מסביר שאותה אמה שבין קרן לקרן היתה שקועה מעט, ובצידה החיצוני, בשפת המזבח, היתה בליטה סביב. ובגלל קושיית הגמרא (שם), שאין אמה זאת יכולה להיות מקום הילוך רגלי הכהנים, שהרי נתקלים הם בדרכם בקרנות עצמן, יש להבין כי הכרכוב היה ברוחב שתי אמות, והוא כלל גם אמה זו וגם מקום הילוך הכהנים שהיה ברוחב אמה. והרא"ש סירליאו בפירושו לירושלמי כאן תמה מכמה פנים על פירוש רש"י. ופירש כי יש להבין כרכוב במובן של בליטה רחבה בבסיסה, ההולכת ונהיית צרה בציר האחר. ולפי זה כוונת הדברים היא שאותו כרכוב שבין קרן לקרן היה נמוך בצידו הפנימי, ובצידו החיצוני, בשפת המזבח, היה בגובה אמה. והוא מה ששאלו בגמרא: וכי היו הכהנים יכולים ללכת על גבי אותו כרכוב? ועל כך השיבה הגמרא, כי בנוסף לכך היתה אמה נוספת בה הילכו הכהנים. וראה עוד בפירוש ר' אברהם בן הרמב"ם שהביא בשם אחד הקדמונים (רבי חפץ) כי יש להבין את הכרכוב האמור כאן כזיז המקוף את המזבח (ראה כנסת הראשונים).

מסורת הש"ס

ג. משנה בכורות י,א.
ד. תוספתא שקלים ג,יט. בבלי בזבחים סב,ב. ילקו"ש תורה שעד.
ה. ירושלמי סוכה ה,ו. וראה משנה בזבחים י,א. ילקו"ש תורה תשפב. וראה עוד בבלי בזבחים צא,א.
ו. ראה בבלי סוכה נד,ב.
ז. משנה הוריות יב,ב. בזבחים י,א. ירושלמי סוכה ה,ו. תענית ד,ג. וראה ירושלמי ברכות ח,א. פסחים י,ב. יומא ב,ב. בבלי ברכות נא,ב. פסחים סו,א. עז,א. קיד,א. סוכה נד,ב. מגילה כט,ב. יבמות ה,ב. שבועות ט,א. מנחות מט,ב.
ח. בבלי ר"ה לא,ב. כריתות ט,ב. תוספתא שקלים ג,כב (בשיטוי לשון).
ט. בבלי יומא סז,א. ע"ז יג,א. בכורות נג,א.

גרסות

כיצד היה עושה — ברם הכא בההגר"א מוחק משפט זה.
קודם את חביריו בההגר"א: **קודם את חביריו כיצד היה עושה שוחט מוספי שבת ואומר עליהן שיר ראש חודש.**
ולא מגביהין תרומות ומעשרות בכתי"מ: **ולא מגביהין** ובההגר"א מוחק מילים אלו.
או הגביה בההגר"א מוחק מילים אלו.
כיצד נועל בפניה — מאליה בכתי"מ מילים אלו חסרות.
ענתדורייא בכתי"מ: **עינת דיריה** ויש בדפוסים: **עינתודים.**

לשון

ברם
המלה מצויה כבר בספר דניאל, והיא לשון ארמית. משמעותה אינה שווה בכל מקום ועיקרה: אבל, אך, אמנם.
ויש סברים שמקורה בשרש "ברר", ויש אומרים כי היא מעין קיצור של "בר מן" חוץ מ...

עיונים

מעשר בהמה מעשר בהמה מפרישים מן הבהמות הטהורות (צאן ובקר) הנולדות בבל שנה ושנה. את כל הנולדות הללו מכניסים ברגל לדיר ומשם מוציאים אותם אחד אחד, כאשר אדם עומד ומונה אותם, וכשיגיא העשירי היו נוהגים לסמנו בצבע אדום, ואותו מפרישים למעשר. ואם הוא ראוי להקרבה מעלים אותו לירושלים והריהו מוקרב שם ונאכל לבעליו.

ואף שאמרה המשנה שמעשר בהמה נוהג בזמן הזה, זהו דווקא מן התורה. ואולם חכמים ביטלו את דין מעשר בהמה בזמן הזה מחשש תקלה. שמאחר ואי אפשר להקריבה בזמן הזה וצריך להשהותה עד שיפול בה מום, יש חשש שמא בתוך כך יבואו להשתמש בה (בניזה ועבודה) ויעברו על איסור מעילה (רא"ש. רע"ב ע"פ הגמרא בבכורות נג,א).

ואף על פי שיש כאן ביטול מצוה מן התורה, מכל מקום יש לחכמים כוח לעקור מצות עשה ב"שב ואל תעשה" (ראה יבמות צ,א). והוסיף בעל תוספות יום טוב שיכולת חכמים לבטל מצוה זו נובעת מכך שגם ללא הפרשת מעשר בהבמה בהמות הערר אינן אסורות. ובכך שונה דין זה מחיוב הפרשת תרומות ומעשרות מהצומח, ששם נוסף לקיום המצוה התפרשה גם מתירה את התבואה באכילה ומפקיעה את איסור טבל (ראה להלן נז,ב – נח,א).

איזהו כרכב המזבח כפי שמבאר רש"י בזבחים (סב,א), מחלוקת זו עוסקת בשאלה מהו אותו כרכוב האמור במזבח של משה. ומשמעותו של כרכוב לפי רש"י היא סובב, וליתר דיוק חריץ הסובב מבנה בלשהו, ועשוי בדרך כלל לנוי. וכן משמע מפירוש רש"י על התורה, שלדעתו של ר' יוסי בר' יהודה (שם) שהיה חריץ כזה בגובה אמה מעל אמצע המזבח, ומתחתיו היתה מעין רשת בגובה אמה. ואילו לדעת רבי (שם), אין מדובר בחריץ, אלא בפיתחים שנעשו סביב המזבח באותו מקום. אך יש שהסבירו כי דווקא לדעתו של רבי הכוונה היא לקישוט, אך כותנתו של ר' יוסי בר' יהודה אינה לכרכוב של נוי, אלא לסובב שעליו מהלכים הכהנים (ראה להלן). וראה גם במה שהסבירו מפרשי התורה בעניינו של הכרכוב).

בין קרן לקרן לפי רש"י בזבחים (סב,א), בכל מקרה יש להבין כרכוב במובן של חריץ. שקע שמסתיים בבליטה בצידו, ומשום כך הוא מסביר שאותה אמה שבין קרן לקרן היתה שקועה מעט, ובצידה החיצוני, בשפת המזבח, היתה בליטה סביב. ובגלל קושיית הגמרא (שם), שאין אמה זאת יכולה להיות מקום הילוך רגלי הכהנים, שהרי נתקלים הם בדרכם בקרנות עצמן, יש להבין כי הכרכוב היה ברוחב שתי אמות, והוא כלל גם אמה זו וגם מקום הילוך הכהנים שהיה ברוחב אמה. והרא"ש סירליאו בפירושו לירושלמי כאן תמה מכמה פנים על פירוש רש"י. ופירש כי יש להבין כרכוב במובן של בליטה רחבה בבסיסה, ההולכת ונהיית צרה בציר האחר. ולפי זה כוונת הדברים היא שאותו כרכוב שבין קרן לקרן היה נמוך בצידו הפנימי, ובצידו החיצוני, בשפת המזבח, היה בגובה אמה. והוא מה ששאלו בגמרא: וכי היו הכהנים יכולים ללכת על גבי אותו כרכוב? ועל כך השיבה הגמרא, כי בנוסף לכך היתה אמה נוספת בה הילכו הכהנים. וראה עוד בפירוש ר' אברהם בן הרמב"ם שהביא בשם אחד הקדמונים (רבי חפץ) כי יש להבין את הכרכוב האמור כאן כזיז המקוף את המזבח (ראה כנסת הראשונים).

שפע למד את עמי
© כל הזכויות שמורות. להסדרת אישור שימוש בתכנים נא לפנות לדוא"ל info@hashefa.com
hashefa.co.il

אָמַר קָדְשׁוּ, וְהָכָא אַתְּ אָמַר לֹא קָדְשׁוּ! אֲמַר לֵיהּ: תַּמָּן לְכָךְ אֵין מַקְדִּישִׁין לְכַתְּחִלָּה – לְפִי שֶׁמִּצְוָה לְהַקְרִיב מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה, וְהֵיאַךְ הָיְיָה לָהּ יְשָׁנָה. וְהָכָא מַאי אִית לָךְ לְמֵימַר הַאי יְשָׁנָה הִיא לְגַבֵּי הֶקְדֵּשׁוֹת אֲחֵרִים. וְקִינּוֹ שֶׁל גֵּר אֵינוֹ צָרִיךְ חֲדָשָׁה, וְאִם הִקְדִּישׁ – קָדוֹשׁ, וְיַנִּיחֶנָּה עַד שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. שֶׁמָּא יִבָּנֶה הַבַּיִת כְּבָרִאשׁוֹנָה, וְתִתְּרֵם תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה מִן הַחֲדָשָׁה בִּזְמַנָּהּ בְּאֶחָד בְּנִיסָן. וְהָכָא מַאי אִית לָךְ? רַב הַמְנוּנָא וְרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה בְּשֵׁם רַב: הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן (רַב אַדָּא וְרַב הַמְנוּנָא רַב אַדָּא בַּר אַחֲוָה בְּשֵׁם רַב הֲלָכָה כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן).

הדרן עלך פרק כל הרוקין
וסליקא לה מסכת שקלים

אמר [אומר] ומוכיח מדבריה כי המעות **קדשו, והכא את אמר** [וכאן בברייתא המוזכרת קודם לכן אתה אומר] בענין דומה שאומר ר' שמעון בן יהודה בשם ר' שמעון שהמקדיש שקלים בזמן הזה **לא קדשו! אמר לו: תמן** [שם] בענין השקלים **לכך אין מקדישין לכתחילה, לפי שמצוה להקריב מתרומה חדשה. והיאך הויה לה** [ואלו, השקלים שהקדיש הרי זו] תרומה **ישנה,** ולפיכך אף אם הקדישם לא קדשו, שכן אף בדיעבד לא הועילו מעשיו. **והכא מאי אית לך למימר** [ואולם כאן בענין הקדשת הגר לקינו מה יש לך לחשוש ולומר], וכי שייך לומר **שהאי** [זו] תרומה **ישנה היא** זו **לגבי הקדשות אחרים.** שהרי רק לגבי קרבנות ציבור הבאים מן השקלים שייך דין זה של תרומה ישנה ואולם **קינו של גר** הלא **אינו צריך** לבוא דווקא מתרומה **חדשה,** ולכן **אם** עבר **והקדיש** רביעית לקן – **קדוש.** ושואלים: אף בענין השקלים, מדוע אם הקדישם אינם קדושים, הרי יכול להיות שבמהלך אותה שנה **ייבנה** בית המקדש ואין זו איפוא תרומה ישנה, ואם כן מדוע שלא **יניחנה** את הכסף הזה **עד שיבנה בית המקדש?** ומתרצים: **שמא יבנה** שוב **הבית כבראשונה** בראש חודש ניסן, **ותתרם תרומת הלישכה** מן תרומה **החדשה בזמנה באחד בניסן.** ונמצא שהשקלים שלו הם תרומת השנה. **והכא מאי אית לך** [וגם כאן מה יש לך לומר], מדוע שלא יפריש הגר קן לצורך קרבנו, שהרי אם ייבנה בית המקדש באותה שנה יוכל הגר להקריבו.

ובענין מחלוקת התנאים במשנה במי שעבר והקדיש ביכורים בזמן הזה, **רב המנונא ורב אדא בר אהבה בשם רב** אמרו: **הלכה כר' שמעון** שלא קדשו.

ולכן לא חל. והכי איתא בתוספתא פרק בתרא דמכילתין: טעמא דאין שקלים נוהגים בזמן הזה – משום תרומה ישנה. מה שאין כן הכא ברביעית כסף דגר דהקדש חל עליה, דכשיבנה בית המקדש ראוי רובע דינר שלו לקרבן, רק דבטלה רבי יוחנן בן זכאי מפני תקלה להקדישו לכתחלה, ולא אתי טעמא דתקלה ומפקיע לשם הקדש ממנו. וגירסת הספרים משובשים, והקדשות אחרים מאן דכר שמייהו הכא. **הלכה כרבי שמעון** – דמשנה, דביכורים לא קדשי, ושקלים קדשי, וכן קינו של גר קדשו.

סליק לה מסכת שקלים בעזר המרחם על אומללים

גרסות

תמן לכך – הבית כבראשונה בהגר"א: **תמן אין מקדש ויניח עד שיבנה בית המקדש שמא יבנה הבית בראשון.**

לכך אין – בית המקדש בכתי"מ מילים אלו חסרות.

לגבי הקדשות בכתי"ל: **אבל לגבי הקדשות.**

קרבן העדה

אמר ליה: תמן גבי שקלים – אין מקדישין לכתחלה, דהוה ליה מתרומה ישנה, שמא יעבור השנה, ומתקנת חכמים דאפילו בדיעבד לא קדשי. הכי גרסינן: **האי ישנה היא לגבי הקדשות אחרים, וקינו של גר אין צריך שיהיה מן החדש** – הלכך: אם הקדיש – קדוש בדיעבד. ופריך: **ויניח עד שיבנה בית המקדש** – גם בשקלים יניח עד בנין בית המקדש ותהיה חדשה. ומשני: **שמא יבנה הבית כבראשונה** – בניסן ותתרם התרומה אז, ומה שנדר כבר – הוה ליה ישנה. **והכא** – גבי קינו של גר מה אית לך למיחש? הלכך קדוש.

הדרן עלך פרק כל הרוקין
וסליקא לה מסכת שקלים

תקלין חדתין

אמר קדשו – היינו ברביעית כסף דגר, כדאמר הכא. **והכא את אמר לא קדשו** – היינו בשקלים לרבי שמעון בן יהודא אליבא דרבי שמעון, דגם בשקלים סבירא ליה דלא קדשו אף בדיעבד. ומביכורים לא קשיא, משום דאימעיטא לה מקרא דלא חל עליה שם "ביכורים" כלל. אבל שקלים סלקא דעתך דמשום תקלה גם כן דומיא דרביעית של גר, ואם כן אמאי לא קדשו בדיעבד כמו רביעית של גר. הכי גרסינן: **תמן אין מקדש** – להכי בשקלים לא קדשי, דעיקר טעם דאין להקדיש שקלים בזמן הזה, משום שאין מקדש ולא חל שם הקדש עליה כלל, דאף אם יבנה בית המקדש חיישינן שלא יבואו להקדש. וזהו דקאמר "ויניח עד כו' שמא יבנה הבית בראשון", היינו בחודש ניסן כתחלתה, כמו שנאמר "ויהי בחדש הראשון כו' הוקם המשכן", ותתרם תרומת הלשכה מן החדש ולא יהיה ראוי שקליו שהקדיש כלל, דהוי לה ישנה. ולא משום תקלה, דאף אם יבנה בית המקדש בכהאי גונא לא יקדש,

עיונים

הלכה כר' שמעון אין זה ברור למה מתייחסת פסיקת הלכה זו. אבל מדברי הרמב"ם נראה שהוא פוסק כר' שמעון בשני הנושאים, בין לענין ביכורים, שאם הקדישם בזמן הזה לא קדשו כלל, ובענין ריבעית כסף לקינו של הגר, שלכתחילה לא יקדיש, אבל אם הקדיש חל עליו הקדש.

אורח ההלכה

הלכה כר' שמעון המקדיש שקלו בזמן הזה לבדק הבית (אף שאין לעשות כן לכתחילה) הריהו קודש. כר' שמעון, שפסק רב הלכה כמותו. (רמב"ם ספר הפלאה. הלכות ערכין וחרמין פ"ו הט"ז).

שפע למד את עמי www.hashefa.co.il © כל הזכויות שמורות. להסדרת אישור שימוש בתכנים נא לפנות לדוא"ל info@hashefa.com